Makarr-ı saltanat neresidir?

Eskişehir'den Salih Beydemir: "Üstadımız yemek duâsında 'bizi makarr-ı saltanatına celbet' diyor. Allah´ın (c.c) makarr-ı saltanatı neresidir? Cennet midir? Yoksa sidre-i münteha mıdır? Arş-ı Ala mıdır? Levh-i Mahfuz mudur? Allah razı olsun."

Risâle-i Nur'da Allah'ın tasarruf ve tecelliyâtı, fiilleri ve takdirâtı anlatılırken, dilimizin ve dimağımızın gündelik kelime, cümle ve anlam kalıplarının sınırlarının ne denli zorlandığına defalarca şahit oluruz. Bu bizim dilimizden, yani Türkçe'den kaynaklanan bir acziyet değil, bizim beşer oluşumuzdan kaynaklanan bir acziyettir. Çünkü bu derin ve yüce mefhumların karşılığını diğer dillerde de bulmak zordur.

Çünkü alan vücubiyet alanıdır. Yani Allah'ın tasarruflarından bahsediyoruz. Tasarruf merkezinden bahsediyoruz. Saltanatının karar kıldığı ulviyetten bahsediyoruz. Bu yüksek mânâlara bizim günlük kullandığımız dil, günübirlik kelimelerimiz ve cümlelerimiz elbette dar gelecektir. Bizim dilimiz buna elbette yeterli olmayacaktır. Çünkü esasen mümkinât âleminden vücubiyet âlemine bakmak, hangi yüksek görüşlü araç olursa olsun yerden güneşin içinde olup bitenleri izlemeye çalışmaktan binlerce kez daha zordur.

İşte Risâle-i Nur yüksek hakikatleri herkesin anlayabileceği şekilde ifade etmektedir. Kalbin böyle yüksek ufuklara nazar kılmasında bir sıkıntı yoksa da; bu yüksek ufuklardan mânâlar devşirip, bu mânâları beşerin anlayacağı şekilde günübirlik kelime ve cümle kalıplarında aktarmak ve beşerin dimağına dökmek, apayrı bir incelik ve ustalık işidir. Hakikatleri yüksek ufuklardan beşer seviyesine aktarma işlemi, ustalık istediği kadar ulvî bir hassasiyet de istiyor olsa gerektir.

Kur'ân'dan ve Peygamber Efendimiz'den (asm) aldığı yüksek icazetle vücup alanına, yani esmâ ve sıfat âlemine sıkça girip buradan hakikat incileri çıkaran ve bu incileri günlük kelime kalıpları içinde, yani anlayıp algılayabileceğimiz günlük konuşma dilimizle bize aktaran Risâle-i Nur'da, böyle yüksek mânâlar taşıyan hakikat anahtarlarına çok rastlarız.

Meselâ, Yirminci Mektup'ta Bediüzzaman Hazretleri "Ve ileyhi'l-masîr" (Dönüş O'nadır) kelimesini açıklarken, "Siz fenaya değil, bekaya gidiyorsunuz. Ademe değil,

vücud-u daimîye sevk olunuyorsunuz. Zulümata değil, âlem-i nura giriyorsunuz. Sahip ve Malik-i Hakikînin tarafına gidiyorsunuz. Ve Sultan-ı Ezelinin payitahtına dönüyorsunuz. Kesrette boğulmaya değil, vahdet dairesinde teneffüs edeceksiniz. Firaka değil, visale müteveccihsiniz" 1 diyor. Bu cümleler, beşer olarak bizim fenadan bekaya yolculuğumuzu özetlerken; aynı zamanda vücub alanına ait mânâları bizim kullandığımız günlük dil ile aktarıyor. Ki, aksi takdirde bizim o mânâları kavrama imkânımız olmayacaktır. Burada geçen "Malik-i Hakikînin tarafı", "Sultan-ı Ezelinin payitahtı" ve "Vahdet dairesi" kavramlarını, bildiğimiz kalıplarla dimağımızda şimşekler çaktırarak, bizi, bilmediğimiz mânâlara uçuran anahtarlar olarak buluruz.

Keza aynı kelimenin başlangıç kısmında şu cümleler yer alır: "Ticaret ve memuriyet için, mühim vazifelerle bu dâr-ı imtihan olan dünyaya gönderilen insanlar; ticaretlerini yapıp, vazifelerini bitirip ve hizmetlerini itmam ettikten sonra, yine onları gönderen Hâlık-ı Zülcelaline dönecekler ve Mevlâ-yı Kerim'lerine kavuşacaklar. Yani, bu dâr-ı fâniden gidip dâr-ı bakide huzur-u kibriyâya müşerref olacaklar. Yani, esbab dağdağasından ve vesâitin karanlık perdelerinden kurtulup, Rabb-i Rahîmlerine makarr-ı saltanat-ı ebedîsinde perdesiz kavuşacaklar. Doğrudan doğruya herkes, kendi Hâlıkı ve Mabudu ve Rabbi ve Seyyidi ve Mâliki kim olduğunu bilecek ve bulacaklar." 2

Burada cümleler birbirini tamamlayarak ve açıklayarak gidiyor. Bu cümlelerin birbirini açıklayan dizilişinden anlıyoruz ki, "Rabb-i Rahime makarr-ı saltanat-ı ebedisinde perdesiz kavuşmak demek, Hâlıkı, Mabudu, Rabbi, Seyyidi ve Mâliki kim olduğunu bilmek ve bulmak demektir. Burada: Mekân yoktur. Yer yoktur. Mahal yoktur. Yön yoktur. Cihet yoktur. Yani O'nun bizi makarr-ı saltanatına celp etmesi, bizi Kendine döndürmesi, bizi huzuruna alması, bizim yönümüzü, meylimizi, teveccühümüzü Kendi Zat-ı Akdesine yönlendirmesi, bize merhamet etmesi, bizi rahmetine kavuşturması demektir.

Bir diğer ifadeyle, mekân olmakla beraber bizi Cennetine ulaştırması demektir. Nitekim neticede Allah'ın merhametinin, affının, kereminin, cemalinin, cevâdiyetinin, rahmetinin, şefkatinin bize göre yoğun biçimde tasarruf merkezi Cennettir. Öyle ki Kur'ân, "Cennette nereye baksan büyük bir nimet ve büyük bir saltanat görürsün!" 3 âyetiyle Cennette bir nimet ve rahmet saltanatı hükmettiğini bildirmektedir.

Dipnotlar:

1- Mektubat, s. 385,

2- Mektubat, s. 384,

3- İnsan Sûresi: 20